

VILLA & LIVSSTIL

NR 10 2026

LIVSSTILSMAGASIN / HUS & HEM / INREDNING

MAX

**ATTEFALLSHUS
FÖR HELA LIVET.**

NATUREN

Värmen tar
PLATS I HUSET

INREDNING *som*
FÅR DIG ATT LANDA I DITT HEM

HITTA *Litt*
BYGGGLOVSFRIA HUS

Konsten att få 30 kvadratmeter att kännas stora

Sju bäddplatser, ett fullt utrustat kök, badrum, matplats, soffgrupp och en övervåning där man faktiskt kan stå upprätt. Att få in mycket på liten yta är en sak. Att få det att kännas rymligt och fungera när huset fylls med människor är betydligt svårare. För byggnadsingenjören Björn Sundvall börjar därför arbetet med ett nytt hus sällan med fasaden. Det börjar med livet som ska få plats där inne.

Björn Sundvall har ritat hus under stora delar av sitt liv. Bakom MAX Attefall har han blivit något av en specialist på den typ av problem som uppstår när varje centimeter räknas. Eller centimeter är egentligen fel sätt att uttrycka det.

- Vi brukar säga att vi tar vara på varje kubikcentimeter. Det handlar inte bara om golvytan. Höjden är minst lika viktig.

Den tanken löper genom nya MAX Nova, den senaste modellen i husfamiljen. Utgångspunkten finns i den tidigare Countrymodellen, men den här gången ville Björn ge huset ett modernare arkitektoniskt uttryck som skulle passa naturligt även i moderna villaområden. Takutsprången har försvunnit, linjerna har blivit stramare och träfasaden möter mörka partier och stora glasytor. Men Björn dröjer inte särskilt länge vid utsidan innan han börjar prata om planlösningen. För honom är det där det verkliga arbetet finns.

Sju personer utan sju sängar i vägen

MAX Nova är framför allt tänkt som ett gästhus. Här finns fem fasta bäddplatser och ytterligare två personer kan sova i bäddsoffan. Totalt innebär det plats för sju övernattande gäster. Invändigt handlar det samtidigt om omkring 25 kvadratmeter golvyta på bottenplanet. Det låter som en ekvation där någonting borde behöva offras. Men Björn menar att misstaget ofta är att börja med att försöka pressa in så många funktioner som möjligt. I stället behöver man först förstå hur människorna kommer att röra sig och leva i huset.

- När man ritat så här kompakta hus måste funktionen komma först. Det räcker inte att kunna säga att sju personer kan sova där. Huset måste fungera även när de sju personerna är vakna.

På baksidan av huset syns de unika, utanpåliggande konstruktionerna som på insidan rymmer två meter garderober med ståhöjd i vardera sovrummet.
– MAX Attefall XL

*Femtio kvadratmeters hus med tre dubbelsovrur, fullutrustat kök, stort badrum med tvättmaskin och ett stort, härlig allrum. Garderober och förråd som räcker till hela livet.
– MAX Mega 50*

Ett tydligt exempel är trappan. I ett större hus kan den få ta plats. På 30 kvadratmeter kan en felplacerad trappa däremot påverka nästan hela undervåningen.

– Trappan förstör ofta väldigt mycket. Därför har vi arbetat med en speciell lösning som slingrar sig upp och tar väldigt lite plats. Ibland tänker man nästan inte på var trappan är.

Det frigör utrymme för det som Björn tycker ska kännas som riktiga rum. Det finns plats för en tresitssoffa, en ordentlig matplats och ett fullt utrustat kompaktkök, där maskinerna som behövs finns på plats, bland annat diskmaskin. Badrummet är kompakt, men även där finns möjlighet till en inbyggd tvättmaskin.

– Man ska inte behöva känna att man har fått ett leksakskök eller en minimal sittplats bara för att huset är litet. Du ska fortfarande kunna laga mat, sätta dig ordentligt vid bordet och umgås.

Centimetrarna som tog flera år att lösa

En av de lösningar Björn själv återkommer till mest finns en våning upp. På loftet har han lyckats skapa omkring 1,82 meters ståhöjd på delar av ytan. Bakom den siffran ligger flera års arbete. Utmaningen har varit att vinna ståhöjd där uppe utan att göra rummen på bottenplanet sämre.

– Jag har ritat det så många gånger. Man får inte lösa övervåning- en genom att förstöra undervåningen. Det är först när man står inne i huset som man riktigt förstår vilken skillnad det gör.

För den som inte brukar rita småhus kan några extra decimeter i ståhöjd framstå som en detalj. Björn beskriver det betydligt mer

konkret. Du ska kunna klä på dig. Du ska kunna bädda sängen. Du ska kunna komma åt dina kläder utan att krypa fram till en låg garderob.

– Om du sover där uppe ska du inte behöva gå nerför trappan i underkläder bara för att du inte kan byta om på övervåningen. Sådant kan låta som småsaker på en ritning, men när man använder huset är det otroligt viktigt.

Även förvaringen har därför placerats så att garderober kan användas i ståhöjd.

En och en halv centimeter blev för lite

Björn har ett exempel från ett tidigare bygge som ganska väl sammanfattar hans förhållande till små ytor. Han var själv med och byggde ett av husen tillsammans med två andra. Under arbetets gång upptäckte han att en byrå behövdes på en viss plats. Det saknades ungefär en och en halv centimeter. För många hade det sannolikt inneburit att byrån fick hamna någon annanstans. Björn valde en annan väg. De byggde om.

– Det var viktigt för funktionen. Om de där centimetrarna behövs för att rummet ska fungera som det är tänkt, då är de inte oviktiga längre.

Samma envishet har följt med in i Nova. Det är också förklaringen till varför Björn hellre pratar om kubik än kvadrat. Golvytan berättar bara en del av historien. Höjd, förvaring, passager och möblering avgör hur mycket av huset som faktiskt går att använda.

Ytorna måste arbeta

Begreppet transportyta återkommer flera gånger under samtalet. I många bostäder finns korridorer och passager vars huvudsakliga uppgift är att föra oss från ett rum till ett annat. Den lyxen finns inte på samma sätt i ett kompakt hus.

– Transportytan måste serva flera funktioner. Den kan inte bara vara en plats man går igenom.

Därför försöker Björn låta samma rörelseyta betjäna exempelvis soffgrupp, matplats och trappa. En passage ska helst vara en del av rummet snarare än ett utrymme som tas från det. Det påverkar också hur han tycker att man ska bedöma ett mindre hus.

– Bry dig inte bara om hur stort det är. Titta på sovrummet. Titta på matplatsen och köket. Vad får du faktiskt plats med?

Ett hus kan ha många kvadratmeter och ändå vara svärmöblerat eller fyllt av ytor som sällan används. Omvänt kan ett betydligt mindre hus fungera bättre om varje del har fått rätt proportioner.

Det är en reaktion Björn ofta möter när människor kliver in.

– Många säger till och med om badrummet: ”Det här är större än det vi har i vår lägenhet.” Oftast är det inte större. Det känns bara så.

Naturen får fortsätta in genom glaset

Känslan av rymd skapas inte enbart genom planlösningen. Stora fönsterpartier, takhöjd och långa siktlinjer gör att blicken kan fortsätta utanför väggarna. För Björn finns mycket av inspirationen i hur människor upplever naturen.

– Vad är det som gör att vi mår så bra ute i naturen? Det finns variation, höjd och saker för ögat att upptäcka. Jag vill försöka få in den känslan även i ett litet hus.

Det innebär inte att huset ska försöka efterlikna naturen bokstavligt. Snarare handlar det om att undvika känslan av en fyrkantig låda där alla linjer och ytor upplevs likadana. Tanken fortsätter även utomhus. Altaner kan exempelvis brytas i mindre vinklar för att skapa olika platser snarare än en enda rak yta. En eldstad kan få en central position och uteplatsen blir ytterligare ett rum att använda. Samtidigt vill Björn inte skapa en överdriven bild av hur stort huset är.

– Jag vill hellre att huset ser lite mindre ut på bild och att människor blir positivt överraskade när de kommer hit. Jag vill inte att någon ska känna att bilderna har lurat dem.

Ett gästhus måste fungera efter att väskorna packats upp

Det är lätt att fastna vid siffran sju bäddplatser. Men Nova är inte tänkt som ett permanentboende för sju personer. För det finns andra typer av hus. Här är tanken i stället att skapa ett gästhus där en familj, släkt eller vänner faktiskt kan övernatta tillsammans utan att resten av huset upphör att fungera. Det ställer andra krav än att bara hitta plats för sängarna.

På morgonen ska någon kunna stå i köket medan andra sitter vid bordet. Barnen ska kunna hänga i soffan. Någon ska kunna använda badrummet. Gästerna på övervåningen ska kunna klä på sig och ordna sina saker.

Det är sådana situationer Björn försöker lösa redan vid ritbordet. Och trots ett helt yrkesliv med hus tycks han fortfarande kunna bli upptagen av samma fråga som när han började: går det att göra lite bättre?

– Huvudsaken när man ritar är att få in allt det här utan att göra det tråkigt. Funktion måste finnas där, men man ska också vilja vara i huset.

I MAX Nova har det inneburit att sju möjliga sovplatser fått samsas med ett fullt utrustat kompaktkök, ordentlig matplats, soffgrupp, badrum och användbar övervåning. För Björn är det ett mer relevant mått på ett litet hus än siffran som står angiven i kvadratmeter.

*Här finns plats för mamma-pappa-barn. Och man kan stå upp mellan sängarna och klä på sig.
– MAX Nova*

A modern, single-story house with a dark, gabled roof and large windows. The exterior features a combination of dark grey panels and light-colored wood cladding. The house is situated on a grassy hillside with trees in the background under a blue sky with wispy clouds.

MAX

MAX Nova. En ny stjärna är född.

En riktigt liten primdonna. Samma goda gener som vårt prisbelönta hus MAX Attefall, men med en helt egen stil. Full med överaskningar som avslöjas först när du lär känna henne bättre. Som att sju kan sova över.

www.maxattefall.se